

ZARZĄDZENIE MINISTRA SPRAWIEDLIWOŚCI

z dnia 5 marca 2024 r.

w sprawie organizacji wykonywania zadań w ramach obowiązku obrony

Na podstawie art. 7 ustawy z dnia 11 marca 2022 r. o obronie Ojczyzny (Dz. U. poz. 2305, z późn. zm.¹⁾) zarządza się, co następuje:

§ 1. 1. Zarządzenie określa organizację wykonywania zadań wynikających z obowiązku obrony, zwanych dalej „zadaniami obronnymi”, w Ministerstwie Sprawiedliwości oraz w jednostkach organizacyjnych podległych Ministrowi Sprawiedliwości lub przez niego nadzorowanych, o których mowa w § 2 pkt 6.

2. Zadania obronne wynikające z właściwości Prokuratora Generalnego wykonuje Prokuratura Krajowa.

§ 2. Ilekroć w zarządzeniu jest mowa o:

- 1) Ministrze – rozumie się przez to Ministra Sprawiedliwości;
- 2) Ministerstwie – rozumie się przez to Ministerstwo Sprawiedliwości;
- 3) komórkach organizacyjnych Ministerstwa – rozumie się przez to określone w regulaminie organizacyjnym Ministerstwa departamenty, biura i Gabinet Polityczny Ministra;
- 4) kierownikach komórek organizacyjnych – rozumie się przez to dyrektorów departamentów, biur i Szefa Gabinetu Politycznego Ministra;
- 5) komórce właściwej w sprawach obronnych – rozumie się przez to komórkę organizacyjną koordynującą realizację zadań obronnych w Ministerstwie;
- 6) jednostkach organizacyjnych – rozumie się przez to:
 - a) jednostki organizacyjne Służby Więziennej,
 - b) sądy powszechne,
 - c) okręgowe ośrodki wychowawcze, zakłady poprawcze i schroniska dla nieletnich,
 - d) Instytut Ekspertyz Ekonomicznych i Finansowych w Łodzi, Instytut Ekspertyz Sądowych im. prof. dra Jana Sehna w Krakowie, Instytut Ekspertyz Medycznych w Łodzi i Instytut Wymiaru Sprawiedliwości,
 - e) Krajową Szkołę Sądownictwa i Prokuratury;
- 7) kierownikach jednostek organizacyjnych – rozumie się przez to kierowników jednostek organizacyjnych, o których mowa w pkt 6;
- 8) jednostkach przewidzianych do militaryzacji – rozumie się przez to jednostki organizacyjne, wobec których Minister wystąpił z wnioskami o objęcie ich przygotowaniem do militaryzacji do rozpatrzenia przez Radę Ministrów;
- 9) ustawie – rozumie się przez to ustawę z dnia 11 marca 2022 r. o obronie Ojczyzny.

§ 3. Do zadań obronnych wykonywanych w ramach obowiązku obrony zalicza się w szczególności:

- 1) tworzenie warunków organizacyjnych i technicznych do planowania i wykonywania zadań obronnych;
- 2) realizację planowania obronnego, która obejmuje:
 - a) planowanie operacyjne,
 - b) programowanie obronne,
 - c) przeglądy obronne;
- 3) przygotowanie do realizacji zadań w zakresie kierowania obroną państwa, w tym przygotowania stanowisk kierowania;
- 4) przygotowanie do realizacji zadań wynikających ze stanów gotowości obronnej państwa, w tym tworzenie systemu stałych dyżurów;
- 5) przygotowanie do realizacji zadań wynikających ze współpracy cywilno-wojskowej (Civil Military Cooperation), zwanej dalej „CIMIC”;
- 6) przygotowanie do realizacji zadań wynikających z obowiązków państwa-gospodarza – Host Nation Support, zwanych dalej „HNS”, realizowanych na rzecz wojsk sojuszników;
- 7) planowanie świadczeń osobistych i rzeczowych na rzecz obrony, zwanych dalej „świadczeniami na rzecz obrony”;
- 8) realizację wyłączenia pracowników Ministerstwa oraz pracowników i funkcjonariuszy jednostek organizacyjnych od obowiązku pełnienia czynnej służby wojskowej w razie ogłoszenia mobilizacji i w czasie wojny;

¹⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2023 r. poz. 347, 641, 1615, 1834 i 1872.

- 9) realizację zadań w zakresie przygotowania określonych jednostek organizacyjnych do objęcia militaryzacją;
- 10) przygotowanie ochrony obiektów uznanych za szczególnie ważne dla bezpieczeństwa lub obronności państwa;
- 11) planowanie i realizację szkolenia obronnego;
- 12) planowanie i wykonywanie kontroli realizacji zadań obronnych.

§ 4. 1. Planowanie, organizowanie oraz realizację zadań obronnych Ministra, o których mowa w § 3, realizuje komórka właściwa w sprawach obronnych.

2. Kierownik komórki właściwej w sprawach obronnych, w imieniu Ministra, koordynuje wykonywanie zadań obronnych w Ministerstwie i jednostkach organizacyjnych oraz jest upoważniony do wydawania wytycznych i zaleceń w sprawach organizacji i realizacji zadań obronnych.

3. Kierownik komórki, o którym mowa w ust. 2, w ramach realizacji zadań obronnych, w szczególności:

- 1) opiniuje i przygotowuje projekty dokumentów dotyczących spraw obronnych;
- 2) koordynuje planowanie i realizację zadań obronnych w komórkach organizacyjnych Ministerstwa oraz jednostkach organizacyjnych;
- 3) opracowuje w dziale administracji rządowej sprawiedliwość:
 - a) plan operacyjny funkcjonowania w warunkach zewnętrznego zagrożenia bezpieczeństwa państwa i w czasie wojny,
 - b) program pozamilitarnych przygotowań obronnych,
 - c) narodowy kwestionariusz pozamilitarnych przygotowań obronnych;
- 4) planuje przedsięwzięcia organizacyjne w zakresie osiągania wyższych stanów gotowości obronnej państwa;
- 5) współpracuje z urzędami obsługującymi ministra właściwego do spraw wewnętrznych oraz Ministra Obrony Narodowej w zakresie organizacji przemieszczania na stanowiska kierowania;
- 6) uczestniczy w realizacji zadań wynikających z CIMIC;
- 7) koordynuje realizację zadań HNS;
- 8) prowadzi w Ministerstwie wykaz osób zwolnionych w drodze wyłączenia od obowiązku pełnienia czynnej służby wojskowej w razie ogłoszenia mobilizacji i w czasie wojny;
- 9) sprawuje nadzór nad realizacją przedsięwzięć związanych z przygotowaniem wytypowanych jednostek organizacyjnych do militaryzacji;
- 10) nadzoruje przedsięwzięcia w zakresie przygotowania i prowadzenia szczególnej ochrony obiektów uznanych przez Radę Ministrów za szczególnie ważne dla bezpieczeństwa lub obronności państwa;
- 11) organizuje ćwiczenia obronne w Ministerstwie oraz koordynuje proces szkolenia obronnego w jednostkach organizacyjnych;
- 12) uwzględnia udział jednostek przewidzianych do militaryzacji w ćwiczeniach obronnych, których jest organizatorem;
- 13) prowadzi kontrole realizacji zadań obronnych w komórkach organizacyjnych Ministerstwa oraz jednostkach organizacyjnych.

4. Kierownicy komórek organizacyjnych Ministerstwa oraz kierownicy jednostek organizacyjnych współpracują z kierownikiem komórki właściwej w sprawach obronnych w realizacji zadań obronnych, o których mowa w § 3.

§ 5. 1. Kierownicy komórek organizacyjnych Ministerstwa, zgodnie ze swoją właściwością, realizują zadania obejmujące:

- 1) udział w tworzeniu i przygotowaniu:
 - a) rozwiązań i procedur dotyczących funkcjonowania Ministerstwa w warunkach zewnętrznego zagrożenia bezpieczeństwa państwa i w czasie wojny,
 - b) rozwiązań organizacyjno-prawnych do realizacji zadań obronnych,
 - c) regulaminu organizacyjnego na czas zewnętrznego zagrożenia bezpieczeństwa państwa i w czasie wojny,
 - d) regulaminu pracy na stanowisku kierowania Ministra,
 - e) struktury organizacyjnej Ministerstwa oraz obsady etatowej niezbędnej do zapewnienia funkcjonowania Ministra w systemie kierowania bezpieczeństwem narodowym,
 - f) projektów aktów prawnych dotyczących organizacji i funkcjonowania głównego stanowiska kierowania Ministra w stałej siedzibie oraz w zapasowym miejscu pracy,
 - g) projektów aktów prawnych Ministra związanych z funkcjonowaniem Ministerstwa oraz jednostek organizacyjnych w warunkach zagrożenia bezpieczeństwa państwa i w czasie wojny, wydawanych na podstawie ustaw o stanach nadzwyczajnych,
 - h) dokumentacji operacyjnej w ramach planowania operacyjnego, w tym realizacji zadań operacyjnych;
- 2) wspieranie komórki właściwej w sprawach obronnych w zakresie:
 - a) planowania, organizowania i realizacji przedsięwzięć związanych z przygotowaniem i wykorzystaniem systemów łączności oraz systemów teleinformatycznych, na potrzeby kierowania działem administracji rządowej sprawiedliwość w warunkach zagrożenia bezpieczeństwa państwa i w czasie wojny,
 - b) realizacji zadań wynikających z CIMIC oraz HNS;
- 3) współpracę z komórką właściwą w sprawach obronnych w zakresie:
 - a) wyłączenia pracowników Ministerstwa od obowiązku pełnienia czynnej służby wojskowej w razie ogłoszenia mobilizacji i w czasie wojny,
 - b) dostosowywania obowiązujących aktów prawnych, dotyczących funkcjonowania jednostek organizacyjnych do realiów i uwarunkowań czasu wojny oraz kształtowania rozwiązań organizacyjno-prawnych w tej dziedzinie,
 - c) przygotowania głównego stanowiska kierowania Ministra w stałej siedzibie i w zapasowym miejscu pracy,
 - d) planowania i realizacji procesu szkolenia obronnego,
 - e) kontroli realizacji zadań obronnych.
2. Dyrektor Generalny Ministerstwa zapewnia warunki organizacyjne oraz zasoby osobowe do realizacji zadań obronnych w Ministerstwie.

§ 6. 1. Przygotowanie jednostek organizacyjnych do działania w warunkach zagrożenia bezpieczeństwa państwa i w czasie wojny oraz kierowanie wykonywaniem zadań obronnych należy do obowiązków kierowników tych jednostek.

2. Kierownicy jednostek organizacyjnych realizują nałożone na nich zadania obronne.

3. Zadania obronne w jednostkach organizacyjnych koordynują:

- 1) w sądach apelacyjnych oraz w sądach okręgowych – inspektorzy do spraw obronnych, podlegli w zakresie realizowanych zadań obronnych prezesom sądów;
 - 2) w sądach rejonowych – pracownicy wyznaczeni przez kierowników tych jednostek, podlegli w zakresie realizowanych zadań obronnych prezesom sądów;
 - 3) w jednostkach organizacyjnych Służby Więziennej – funkcjonariusze lub pracownicy wyznaczeni przez kierowników tych jednostek;
 - 4) w Instytucie Ekspertyz Ekonomicznych i Finansowych w Łodzi, Instytucie Ekspertyz Sądowych im. prof. dra Jana Sehna w Krakowie, Instytucie Ekspertyz Medycznych w Łodzi oraz Instytucie Wymiaru Sprawiedliwości – pracownicy wyznaczeni przez kierowników tych jednostek;
 - 5) w Krajowej Szkole Sądownictwa i Prokuratury – pracownicy wyznaczeni przez kierownika tej jednostki;
 - 6) w okręgowych ośrodkach wychowawczych, zakładach poprawczych i schroniskach dla nieletnich – pracownicy wyznaczeni przez kierowników tych jednostek.
4. Kierownicy jednostek organizacyjnych określają strukturę organizacyjną jednostki na czas wojny, zakres wykonywanych zadań obronnych i szczegółowe zakresy obowiązków dla osób, którym powierzono wykonywanie zadań obronnych, a także sprawują nadzór nad realizacją tych zadań.

§ 7. 1. Do zadań w zakresie tworzenia warunków organizacyjnych i technicznych planowania i wykonywania zadań obronnych, o których mowa w § 3 pkt 1, należy:

- 1) opracowanie oraz aktualizowanie:
 - a) rocznego harmonogramu wykonywania zadań obronnych,
 - b) aktów prawnych regulujących realizację zadań obronnych,
 - c) regulaminu organizacyjnego na czas zewnętrznego zagrożenia bezpieczeństwa państwa i w czasie wojny lub w przypadku jednostki przewidzianej do militaryzacji – regulaminu organizacyjnego jednostki zmilitaryzowanej,
 - d) etatu jednostki organizacyjnej, a w przypadku jednostki przewidzianej do militaryzacji – etatu jednostki zmilitaryzowanej,
 - e) wytycznych dla jednostek podległych, stosownie do potrzeb;
 - 2) zapewnienie warunków organizacyjnych i technicznych do:
 - a) planowania i realizacji zadań obronnych,
 - b) przetwarzania oraz ochrony informacji niejawnych dotyczących realizacji zadań obronnych,
 - c) wdrażania skutecznych środków ochrony przetwarzanych danych osobowych;
 - 3) organizowanie współdziałania Ministerstwa i jednostek organizacyjnych z innymi podmiotami właściwymi do realizacji zadań obronnych.
2. Regulaminy, o których mowa w ust. 1 pkt 1 lit. c, zawierają w szczególności następujące elementy:
- 1) przeznaczenie, zadania i sposób działania jednostki;
 - 2) strukturę organizacyjną jednostki;
 - 3) imienną obsadę kadrową jednostki;
 - 4) zadania i obowiązki kierownika jednostki i innych osób funkcyjnych;
 - 5) zadania komórek organizacyjnych jednostki;
 - 6) wymiar i rozkład czasu służby w jednostkach zmilitaryzowanych, a w pozostałych jednostkach organizacyjnych wymiar i rozkład czasu pracy;
 - 7) zabezpieczenie logistyczne jednostki.

§ 8. 1. Do zadań wykonywanych w obszarze planowania operacyjnego, o których mowa w § 3 pkt 2 lit. a, należy:

- 1) opracowanie:
 - a) Planu Operacyjnego Funkcjonowania Działu Administracji Rządowej Sprawiedliwości,
 - b) planów operacyjnych funkcjonowania: Centralnego Zarządu Służby Więziennej, okręgowych inspektoratów Służby Więziennej, sądów apelacyjnych, sądów okręgowych
– w warunkach zewnętrznego zagrożenia bezpieczeństwa państwa i w czasie wojny;
 - 2) uzgadnianie przyjętych do realizacji zadań operacyjnych;
 - 3) zatwierdzanie i aktualizowanie planów operacyjnych;
 - 4) zatwierdzanie i aktualizowanie planów działania;
 - 5) opracowywanie i aktualizowanie tabeli realizacji zadań operacyjnych na podstawie wyciągów przekazanych przez jednostki nadrzędne oraz kart realizacji zadań operacyjnych.
2. Tryb, zasady opracowania, zatwierdzania i aktualizacji dokumentacji planowania operacyjnego w Ministerstwie oraz jednostkach organizacyjnych określają wytyczne Ministra.

§ 9. Do zadań wykonywanych w obszarze programowania obronnego, o którym mowa w § 3 pkt 2 lit. b, należy:

- 1) zgłaszanie Ministrowi Obrony Narodowej przedsięwzięć rzeczowo-finansowych do Programu Pozamilitarnych Przygotowań Obronnych Rzeczypospolitej Polskiej;
- 2) sporządzanie co cztery lata, na piętnastoletni okres planistyczny, rozpoczynający się w roku nieparzystym, programów pozamilitarnych przygotowań obronnych działu administracji rządowej sprawiedliwość oraz aneksów do tych programów;
- 3) planowanie wydatków na realizację przedsięwzięć rzeczowych w ramach zadania budżetowego dotyczącego pozamilitarnych przygotowań obronnych;
- 4) realizowanie zadań wynikających z programu pozamilitarnych przygotowań obronnych, w szczególności dotyczących przygotowania systemu kierowania, przygotowania ochrony obiektów szczególnie ważnych dla bezpieczeństwa lub obronności państwa, organizacji ćwiczeń obronnych oraz kontroli realizacji zadań obronnych.

§ 10. 1. Do zadań wykonywanych w obszarze przeglądów obronnych, o których mowa w § 3 pkt 2 lit. c, należy sporządzanie – według stanu na dzień 31 grudnia każdego roku, Narodowego Kwestionariusza Pozamilitarnych Przygotowań Obronnych, zawierającego dane liczbowe i oceny opisowe dotyczące stanu przygotowań obronnych oraz wydatkowania środków budżetowych w ramach programów pozamilitarnych przygotowań obronnych.

2. Dane, o których mowa w ust. 1, przedkłada się Ministrowi Obrony Narodowej, w terminie do dnia 28 lutego każdego roku, celem opracowania oceny stanu pozamilitarnych przygotowań obronnych Rzeczypospolitej Polskiej.

§ 11. 1. W ramach realizacji zadań, o których mowa w § 3 pkt 3, tworzy się system kierowania Ministra, w celu zapewnienia ciągłości kierowania działem administracji rządowej sprawiedliwość, w wyższych stanach gotowości obronnej państwa.

2. Organizację systemu kierowania Ministra oraz sprawy związane z przygotowaniem stanowisk kierowania określa odrębne zarządzenie.

§ 12. 1. Do zadań realizowanych w ramach tworzenia warunków do wprowadzania wyższych stanów gotowości obronnej państwa, o których mowa w § 3 pkt 4, należy:

- 1) realizacja zadań planistycznych, organizacyjnych, szkoleniowych oraz kontrolnych mających na celu utrzymanie w sprawności systemu obronnego, w tym zapewnienie funkcjonowania systemu powiadamiania i alarmowania;
 - 2) ustalenie zasad i procedur wprowadzania wyższych stanów gotowości obronnej państwa w dziale administracji rządowej sprawiedliwość;
 - 3) zapewnienie ciągłości i terminowości działania Ministerstwa oraz jednostek organizacyjnych podczas podwyższania i w czasie trwania wyższych stanów gotowości obronnej państwa;
 - 4) tworzenie systemu stałych dyżurów Ministra na potrzeby:
 - a) uruchamiania przedsięwzięć związanych z podwyższaniem gotowości obronnej państwa,
 - b) przekazywania decyzji w sprawach dotyczących uruchamiania zadań operacyjnych, jak również przedsięwzięć wynikających z planu zarządzania kryzysowego oraz wprowadzonych stopni alarmowych zagrożenia terrorystycznego i stopni alarmowych CRP.
2. Organizację, przygotowanie i uruchamianie systemu stałych dyżurów w Ministerstwie oraz jednostkach organizacyjnych określa odrębne zarządzenie.

3. Wprowadzenie wyższych stanów gotowości obronnej państwa obejmuje w szczególności realizację następujących zadań:

- 1) uruchomienie oraz zapewnienie ciągłości działania stałych dyżurów;
- 2) utworzenie systemu monitorowania zagrożeń dla bezpieczeństwa państwa oraz bezpieczeństwa powszechnego i ich oceny dla potrzeb decyzyjnych;
- 3) osiągnięcie gotowości do uruchomienia zadań operacyjnych, ujętych w planach operacyjnych funkcjonowania, właściwych dla wprowadzonego stanu gotowości obronnej;
- 4) osiągnięcie gotowości do uruchomienia stanowisk kierowania;
- 5) osiągnięcie gotowości przez przewidziane do militaryzacji jednostki organizacyjne;
- 6) osiągnięcie gotowości do prowadzenia szczególnej ochrony obiektów ważnych dla bezpieczeństwa lub obronności państwa;
- 7) nadanie priorytetu działaniom mającym na celu wsparcie Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej oraz realizację zadań HNS;
- 8) zapewnienie finansowania przedsięwzięć związanych z realizacją zadań obronnych, w tym zadań operacyjnych, właściwych dla wprowadzonego stanu gotowości obronnej państwa;
- 9) osiągnięcie gotowości do ewakuacji z rejonów zagrożonych działaniami wojennymi.

§ 13. 1. Realizacja zadań wynikających z CIMIC, o których mowa w § 3 pkt 5, obejmuje w szczególności udział w realizacji celów Organizacji Traktatu Północnoatlantyckiego i zadań wynikających z zobowiązań Rzeczypospolitej Polskiej realizowanych w ramach planowania obronnego Organizacji Traktatu Północnoatlantyckiego.

2. Zakres CIMIC obejmuje w szczególności tworzenie warunków umożliwiających skuteczne wsparcie przez cywilnych ekspertów specjalistyczną wiedzą, badaniami, prognozami, informacjami dowódców wojskowych planujących operacje wojskowe oraz określenie wytycznych Ministra w sprawie realizacji współpracy cywilno-wojskowej w dziale administracji rządowej sprawiedliwość.

§ 14. 1. Realizacja zadań HNS na rzecz wojsk sojusznicznych, o których mowa w § 3 pkt 6, we współpracy z Siłami Zbrojnymi Rzeczypospolitej Polskiej, obejmuje w szczególności:

- 1) tworzenie warunków organizacyjnych do kierowania realizacją zadań HNS w dziale administracji rządowej sprawiedliwość, przez powołanie punktu kontaktowego HNS w Ministerstwie oraz punktów kontaktowych lub informacyjnych HNS w jednostkach organizacyjnych;
- 2) uwzględnianie zadań HNS w planach operacyjnych funkcjonowania;
- 3) tworzenie i prowadzenie bazy danych HNS w dziale administracji rządowej sprawiedliwość.

2. Prowadzenie bazy danych HNS w dziale administracji rządowej sprawiedliwość, o której mowa w ust. 1 pkt 3, polega na zbieraniu, aktualizowaniu i przekazywaniu Pełnomocnikowi do spraw HNS w Ministerstwie Obrony Narodowej wykazu danych teleadresowych Punktu Kontaktowego HNS w Ministerstwie.

3. Szczegółowy tryb planowania i realizacji zadań HNS w dziale administracji rządowej sprawiedliwość określają wytyczne Ministra w sprawie realizacji zadań HNS.

§ 15. 1. Planowanie i organizowanie świadczeń na rzecz obrony, o których mowa w § 3 pkt 7, obejmuje:

- 1) określenie potrzeb w zakresie obiektów, urządzeń, środków transportu i osób, zapewniających realizację zadań obronnych;
- 2) wnioskowanie do właściwych organów administracji publicznej o nałożenie obowiązku świadczeń na rzecz obrony;
- 3) tworzenie warunków organizacyjnych do przyjmowania świadczeń na rzecz obrony.

2. Występowanie z wnioskami w sprawie nałożenia świadczeń na rzecz obrony realizuje się zgodnie z decyzjami kierowników jednostek organizacyjnych.

3. Z wnioskami do właściwych organów administracji publicznej w sprawie nałożenia świadczeń na rzecz obrony występuje:

- 1) w Ministerstwie – kierownik komórki właściwej w sprawach obronnych, na podstawie potrzeb przekazanych przez komórki organizacyjne Ministerstwa;
- 2) w jednostkach organizacyjnych – kierownik jednostki.

4. Zadania związane z przyjmowaniem obiektów, urządzeń i środków transportu uzyskanych w drodze nałożonych świadczeń na rzecz obrony, realizuje komórka organizacyjna właściwa do spraw administrowania i zabezpieczenia logistycznego w Ministerstwie oraz właściwe komórki organizacyjne w jednostkach organizacyjnych.

§ 16. 1. Zadania realizowane w ramach zapewnienia zasobów osobowych na potrzeby wykonywania zadań obronnych, o których mowa w § 3 pkt 8, polegają na wyłączeniu pracowników od obowiązku pełnienia czynnej służby wojskowej w razie ogłoszenia mobilizacji i w czasie wojny.

2. Wyłączenie, o którym mowa w ust. 1, ma na celu zapewnienie ciągłości funkcjonowania Ministerstwa lub jednostki organizacyjnej i polega na:

- 1) opracowywaniu i wysłaniu do właściwego szefa wojskowego centrum rekrutacji zawiadomień o wyłączeniu z urzędu pracowników Ministerstwa lub jednostek organizacyjnych od obowiązku pełnienia czynnej służby wojskowej w razie ogłoszenia mobilizacji i w czasie wojny (wyłączenie z urzędu);
- 2) występowaniu do właściwych szefów wojskowych centrów rekrutacji z wnioskami w sprawie wyłączenia pracowników Ministerstwa oraz jednostek organizacyjnych od obowiązku pełnienia czynnej służby wojskowej w razie ogłoszenia mobilizacji i w czasie wojny (wyłączenie na wniosek).

3. Z zawiadomieniami oraz wnioskami, o których mowa w ust. 2, do właściwego szefa wojskowego centrum rekrutacji występuje:

- 1) w Ministerstwie – kierownik komórki właściwej w sprawach obronnych we współpracy z pozostałymi komórkami, a w szczególności z komórką właściwą w sprawach kadrowych;
- 2) w jednostkach organizacyjnych – kierownik tej jednostki.

4. Szczegółowy wykaz stanowisk podlegających wyłączeniu z urzędu określają przepisy wydane na podstawie art. 541 ust. 13 ustawy.

5. Wykaz osób zwolnionych od obowiązku pełnienia czynnej służby wojskowej w drodze wyłączenia prowadzą:

- 1) w Ministerstwie – komórka właściwa do spraw obronnych;
- 2) w jednostkach organizacyjnych – osoby wyznaczone przez kierowników tych jednostek.

6. W jednostkach przewidzianych do militaryzacji prowadzi się ksiązkę obsady etatowej osób zwolnionych od obowiązku pełnienia czynnej służby wojskowej w drodze wyłączenia lub nadania przydziału organizacyjno-mobilizacyjnego do jednostki zmilitaryzowanej, której wzór i zasady prowadzenia określają odrębne przepisy.

7. Przydziały organizacyjno-mobilizacyjne do jednostki przewidzianej do militaryzacji lub zmilitaryzowanej, nadaje w formie karty przydziału organizacyjno-mobilizacyjnego oraz uchyla odpowiednio kierownik jednostki przewidzianej do militaryzacji lub kierownik jednostki zmilitaryzowanej.

8. Sposób i tryb nadawania przydziałów, o których mowa w ust. 7, określony został w przepisach wydanych na podstawie art. 605 ust. 4 ustawy.

§ 17. 1. Przygotowanie jednostek organizacyjnych do objęcia militaryzacją, o której mowa w § 3 pkt 9, obejmuje realizację zadań określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 602 ustawy, w tym w szczególności:

- 1) kwalifikowanie jednostek organizacyjnych działu administracji rządowej sprawiedliwość do objęcia militaryzacją;
- 2) realizowanie zadań wynikających z decyzji administracyjnych wydanych przez organ, o którym mowa w art. 603 ust. 1 ustawy;
- 3) występowanie z wnioskami o objęcie jednostek organizacyjnych przygotowaniami do militaryzacji do rozpatrzenia przez Radę Ministrów;
- 4) sporządzenie zestawienia zadań w zakresie militaryzacji;
- 5) opracowanie koncepcji militaryzacji;
- 6) powiadamianie Ministra Obrony Narodowej o zmianach dotyczących informacji ujętych w wykazie jednostek przewidzianych do militaryzacji w zakresie podległych jednostek przewidzianych do militaryzacji;
- 7) osiągnięcie gotowości do działania jednostek przewidzianych do militaryzacji;
- 8) wyposażanie jednostek przewidzianych do militaryzacji oraz zgłaszanie potrzeb w tym zakresie do organu nadrzędnego;
- 9) uwzględnianie udziału jednostek przewidzianych do militaryzacji w ćwiczeniach obronnych organizowanych przez Ministerstwo;
- 10) planowanie i organizowanie kontroli podległych jednostek przewidzianych do militaryzacji;

2. Za przygotowanie oraz osiągnięcie gotowości do działania jednostek zmilitaryzowanych odpowiadają kierownicy jednostek organizacyjnych, wobec których Minister wystąpił z wnioskiem o objęcie militaryzacją.

3. Organizację oraz przygotowanie jednostek przewidzianych do militaryzacji określa odrębne zarządzenie.

§ 18. 1. Ochrona obiektów szczególnie ważnych dla bezpieczeństwa lub obronności państwa, o której mowa w § 3 pkt 10, obejmuje realizację zadań w zakresie przygotowania oraz prowadzenia szczególnej ochrony obiektów kategorii II, w szczególności:

- 1) kwalifikowanie obiektów do uznania za szczególnie ważne dla bezpieczeństwa lub obronności państwa;
- 2) występowanie z wnioskami do Rady Ministrów o uznanie określonych obiektów za szczególnie ważne dla bezpieczeństwa lub obronności państwa;
- 3) występowanie z wnioskami do Rady Ministrów o uznanie utraty przez obiekty charakteru szczególnie ważnego dla bezpieczeństwa lub obronności państwa;
- 4) bieżące informowanie Ministra Obrony Narodowej o wszelkich zmianach dotyczących zmiany nazwy lub adresu obiektu szczególnie ważnego dla bezpieczeństwa lub obronności państwa;
- 5) opracowanie i aktualizacja planów szczególnej ochrony obiektów kategorii II;

- 6) organizowanie szczególnej ochrony obiektów kategorii II;
 - 7) formowanie jednostek zmilitaryzowanych w celu prowadzenia szczególnej ochrony obiektów kategorii II;
 - 8) wyposażanie jednostek przewidzianych do militaryzacji w sprzęt wojskowy i specjalistyczny do prowadzenia szczególnej ochrony obiektów kategorii II;
 - 9) organizowanie i prowadzenie ćwiczeń z udziałem osób przeznaczonych do służby w jednostce zmilitaryzowanej, w zakresie szczególnej ochrony obiektów kategorii II;
 - 10) kontrolowanie stanu przygotowania jednostek przewidzianych do militaryzacji, w zakresie przygotowania do prowadzenia szczególnej ochrony obiektów kategorii II.
2. Rodzaje obiektów, ich kategorie, tryb uznawania lub utraty charakteru szczególnie ważnego dla obronności lub bezpieczeństwa państwa oraz czynności w zakresie przygotowania szczególnej ochrony obiektów określają przepisy wydane na podstawie art. 617 ustawy.
3. Zasady przygotowania i prowadzenia szczególnej ochrony obiektów kategorii II zostały określone w Wytycznych Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji w sprawie przygotowania i prowadzenia szczególnej ochrony obiektów kategorii II.

§ 19. 1. W Ministerstwie oraz jednostkach organizacyjnych realizowane jest szkolenie obronne, o którym mowa w § 3 pkt 11, zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 27 ust. 2 pkt 8 ustawy.

2. Zadania związane z realizacją szkolenia obronnego w Ministerstwie koordynuje kierownik komórki właściwej w sprawach obronnych, do którego obowiązków należy:

- 1) coroczne wydawanie i przedkładanie do zatwierdzenia Ministrowi wytycznych lub zaleceń dotyczących sposobu prowadzenia ćwiczeń obronnych w dziale administracji rządowej sprawiedliwość oraz nadzór nad ich realizacją w jednostkach organizacyjnych;
- 2) planowanie, organizowanie i prowadzenie ćwiczeń;
- 3) dokumentowanie ćwiczeń;
- 4) kontrolowanie realizacji szkolenia obronnego w jednostkach organizacyjnych.

3. Szkolenie obronne organizowane w jednostkach organizacyjnych, w tym szkolenie osób, którym nadano przydziały organizacyjno-mobilizacyjne do służby w jednostce zmilitaryzowanej, nadzorują oraz koordynują kierownicy tych jednostek lub zatrudniony na samodzielnym stanowisku inspektor do spraw obronnych.

4. Kierownicy jednostek organizacyjnych, w terminie do dnia 10 listopada każdego roku przesyłają kierownikowi komórki właściwej w sprawach obronnych roczny wykaz planowanych ćwiczeń wraz z informacjami, o których mowa w przepisach wydanych na podstawie art. 27 ust. 2 pkt 8 ustawy, odpowiednio:

- 1) Dyrektor Generalny Służby Więziennej – za kierowane jednostki organizacyjne Służby Więziennej;
 - 2) prezes sądu apelacyjnego – za podległe sądy powszechne;
 - 3) Szef Inspektoratu Wewnętrznego Służby Więziennej, dyrektorzy instytutów, dyrektorzy okręgowych ośrodków wychowawczych, zakładów poprawczych i schronisk dla nieletnich, Dyrektor Krajowej Szkoły Sądownictwa i Prokuratury oraz Rektor-Komendant Akademii Wymiaru Sprawiedliwości w zakresie kierowanych jednostek organizacyjnych.
5. Finansowanie ćwiczeń obronnych odbywa się zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 27 ust. 2 pkt 1 ustawy.

6. Szkolenia obronne, o których mowa w ust. 1, są finansowane z budżetu państwa z części, których dysponentem jest Minister Sprawiedliwości.

§ 20. 1. Kontrole realizacji zadań obronnych, o których mowa w § 3 pkt 13, w komórkach organizacyjnych Ministerstwa oraz jednostkach organizacyjnych zarządza Minister.

2. Do prowadzenia kontroli stosuje się przepisy wydane na podstawie art. 27 ust. 2 pkt 9 ustawy.

3. Zadania związane z planowaniem, organizowaniem i prowadzeniem czynności kontrolnych w Ministerstwie oraz jednostkach organizacyjnych realizuje w imieniu Ministra, kierownik komórki właściwej w sprawach obronnych.

4. Kierownicy jednostek organizacyjnych organizują i prowadzą czynności kontrolne w stosunku do wszystkich podległych im jednostek organizacyjnych.

5. W terminie do 10 listopada każdego roku, kierownicy jednostek organizacyjnych, o których mowa w ust. 4, przesyłają kierownikowi komórki właściwej w sprawach obronnych zbiorczą informację o wynikach kontroli przeprowadzonych w roku poprzednim, odpowiednio:

- 1) Dyrektor Generalny Służby Więziennej – za kierowane jednostki organizacyjne Służby Więziennej
- 2) prezes sądu apelacyjnego – za podległe sądy powszechne.

6. W przesyłanych informacjach uwzględnia się w szczególności:

- 1) zakres i termin prowadzonych kontroli;
- 2) wyniki kontroli wraz z oceną;
- 3) zalecenia i wnioski w zakresie dotyczącym przeprowadzonych kontroli.

7. Do informacji, o której mowa w ust. 5, dołącza się roczny plan kontroli przewidzianych na następny rok.

8. Kontrole prowadzi się zgodnie z rocznym planem kontroli, zatwierdzonym przez organ zarządzający kontrole. Zatwierdzenie planu kontroli jest równoznaczne z zarządzeniem kontroli.

9. Roczne plany kontroli uzgadnia się z kierownikiem nadrzędnej jednostki organizacyjnej.

10. Kontrole, o których mowa w ust. 8, przeprowadza się każdorazowo według programu kontroli, który określa:

- 1) jednostkę kontrolowaną;
- 2) szczegółowy zakres i termin kontroli;
- 3) organizację i harmonogram przeprowadzenia kontroli.

11. Program kontroli zatwierdza:

- 1) Minister – w stosunku do kontroli prowadzonych w komórkach organizacyjnych Ministerstwa oraz jednostkach organizacyjnych;
- 2) kierownik jednostki organizacyjnej – w stosunku do kontroli prowadzonych w podległych jednostkach organizacyjnych.

12. O planowanej kontroli i jej zakresie powiadamia się kierownika kontrolowanej komórki lub jednostki organizacyjnej, co najmniej 14 dni przed dniem jej rozpoczęcia.

13. Czynności kontrolne prowadzą osoby wyznaczone do udziału w pracach zespołu prowadzącego kontrolę, na podstawie pisemnego imiennego upoważnienia wydanego przez:

- 1) Ministra – w stosunku do kontroli prowadzonych w komórkach organizacyjnych Ministerstwa oraz jednostkach organizacyjnych;
- 2) kierownika jednostki organizacyjnej – w stosunku do kontroli prowadzonych w podległych jednostkach organizacyjnych.

14. Pracą zespołu prowadzącego czynności kontrolne kieruje przewodniczący zespołu.

15. Zakres tematyczny kontroli obejmuje realizację zadań, o których mowa w § 3.

16. Kontrolę prowadzi się w dniach i godzinach pracy obowiązujących w kontrolowanej komórce organizacyjnej Ministerstwa lub jednostce organizacyjnej.

17. Kierownik kontrolowanej komórki organizacyjnej Ministerstwa lub jednostki organizacyjnej, o których mowa w ust. 16, jest obowiązany zapewnić zespołowi prowadzącemu kontrolę warunki niezbędne do prowadzenia kontroli.

18. Wyniki kontroli ujmuje się w wystąpieniu pokontrolnym, które po zatwierdzeniu przez organ prowadzący kontrolę, przewodniczący zespołu prowadzącego kontrolę przesyła kierownikowi kontrolowanej komórki organizacyjnej Ministerstwa lub jednostki organizacyjnej.

19. Kierownicy, o których mowa w ust. 18, mogą zgłosić przewodniczącemu zespołu prowadzącego kontrolę umotywowane pisemne zastrzeżenia do ustaleń zawartych w wystąpieniu pokontrolnym, w terminie 14 dni od dnia jego doręczenia.

§ 21. Zarządzenie wchodzi w życie z dniem następującym po dniu ogłoszenia.

MINISTER SPRAWIEDLIWOŚCI

Adam Bodnar